

2° Inc. let. 1207 = Km. 82 (1)

Fragmente der 36zeiligen Bibel

8 Einzelblätter aus dem Matthäus-
Evangelium.

GW 4202, Bd. 4, Sp. 75

Aufgefunden 1907 oder 1908 von Dr.
Wilhelm Riedner.

Brücke des Umschlag der 4 Bände
von 2° bis 98:

Jacobus Ajacius: Opera omnia.
Lugduni 1606.

Bartholomew 2, 3
Vulgo 2, 3.

A. el. 8

tus est: et omnis iherosolima cū illo. Et cōgregās omnes princi-
pes sacerdotū et scribas p̄phli: sci-
scitabat̄ ab eis ubi xp̄us nasce-
retrur. At illi dixerūt ei. In beth-
leem īnde. Sic eū scriptū ē per
prophetā. Et tu bethleem fra-
īuda: nequaq; minima es ī p̄n-
cipib; iuda. Ex te cū exierit dux
qui regat p̄plm meū isrl. Tūc
herodes clam vocatis magis
diligens didic̄t ab eis tēp⁹ stel-
le que apparuit eis: et mittens
illos ī bethleem. dixit. Ite et in-
rogate diligens de puerō. et cū
īueneritis remūciare michi: ut ī
ego veniēs adorām cū. Qui cū
audissent regem abierūt. Et ce-
ce stella quā viderat ī oriente.
antecedebat eos: usq; dū veni-
ens staret supra ubi erat puer.
Vidētes autē stellā gaudiū sunt
gaudio magno valde. Et ita-
tes domum īuenerunt puerū
cum maria matre eius: et pre-
dentes adorauerūt cū: et aptis
thesauris suis obtulerūt ei mu-
nera. anrū. thus. et mirrā. Et
responso accepto ī somnis ne-
redirent ad herodē: per aliā viā
reuersi sūt ī regionē suā. Qui
cū recessissent: ecce angelus do-
mini apparuit ī somnis ioseph
dicēns. Surge et accipe puerū
et mīrem eius ī fuge ī egip̄tū:
et esto ibi usq; dum dicā tibi.

Futur̄ est etū: ut herodes q̄rat
puerū ad p̄dendū eum. Qui cō-
surgens accepit puer̄ et mīrem
eius nocte: et secessit ī egip̄tū.
Et eāt ibi usq; ad obitum hero-
dis: ut adimpleret qđ dictū est
a dñō p̄ prophetam dicentē. Ex e-
gip̄to vocauī filiū meū. Tunc
herodes videns qđ illusus esset
a magis iratus est valde: et mit-
teus occidit omnes pueros qui
erant ī bethleem ī in omnibus
finib; eī a bimatu et infra: se-
cundū tempus qđ exquisierat
a magis. Tunc adimplētū est.
qđ dictū est p̄ ieremiam prophetā di-
centem. Vox ī rama audita
est. ploratus et ululatus mlt⁹:
rachel plorans filios suos: et
noluit consolari quia nō sunt.
Defunctio autē horode: ecce an-
gelus dñi apparuit ī somnis
ioseph. ī egip̄to dicēns. Sur-
ge et accipe puerū et mīrem eī:
et vade ī fram isrl. Defūcti sūt
eū qui querebāt aīam pueri.
Qui cōsurgens accepit puerū et
mīrem eius: et venit ī fram is-
rahel. Audiens autē qđ archila-
us regnaret ī iudea pro hero-
de p̄rē suo timuit illo ire: et am-
monitus ī somnis secessit ī
ptes galilee. Et veniēs habita-
uit ī cūitate que vocat̄ nazare-
reh: ut adimpleret qđ dictū est
p̄ prophetas. qđ nazare⁹ voca-

bitur.

I n diebus autem illis venit iohannes baptista: predicans in deserto iudee et dicens: penitentia agite. Appropinquabit enim regnum celorum. hic est enim: de quo dictum est per prophetam dicentem. Vox clamantis in deserto: parate viam dominum: redas facite semitas eius. Iste autem iohannes habebat velutum de pilis camelorum: et zonam pellucram circa lumbos suos. Esca autem eius erat locuste et mel silvestre. Tunc exibat ad eum iherosolima et omnis iudea: et omnis regio circa iordanem: et baptizabantur ab eo in iordanem cōfiteentes peccata sua. Dicēs autem micos phariseorum et saduceorum venientes ad baptismum suum: dixit eis: p̄genuis vīperarū: quod de monstrabit vobis fugere a ventura ira. Facite ergo fructū dignū penitentie. Et ne velitis dicere intra vos: patrē habemus abrahā. Dico enim vobis: quoniam potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abrahā. Nam enim securis ad radicem arborū posita est. Omnis ergo arbor qui non facit fructū bonū excedetur: et in ignem mittetur. Ego quidē baptizo vos in aqua in penitentiā: quia post me venturus est fortior me est: cuius non sum dignus calcamenti

portare. Iste vos baptizabit in spiritu sancto. et igni. Lui⁹ vētilabrum in manu sua: et prouidabit areā suā: et congregabit tritium in horre suū: paleas autē oburet igni secessuībili. Tunc venit ihesus a galilaea in iordanem ad iohannē: ut baptizaret ab eo. Iohannes autem prohibebat eum dices. Ego a te dico baptizari: et tu venis ad me. Hūdēs autem ihesus dixit ei. Sine modo. Sic enim dicit nos impleere oēm iusticiā. Tunc dimisit eū. Baptizatus autem ihesus festim ascēdit de aqua. Et ecce ap̄s sunt ei celī: et vidit spiritū dei descendērem sicut columbam et vénientē super se. Et ecce vox de celis dicens. hic ē filius meus dilectus: in quo michi complacuit.

Iunc ihesus ductus est in desertū a spiritu. ut temptaret a dyabolo: et cū relinasset quadragesima dieb; et quadraginta noctib; postea esurit. Et accedens temptator dixit ei. Si filius dei es: dic ut lapides isti panes fiat. Qui respondebat dixit. Scriptū est. Non in solo pane vivit homo: sed in omni verbo quod predicit ab ore dei. Tunc assumpsit eum dyabolus in sanctam cūlārem: et statuit cū supra pinnaculū templi: et dixit ei. Si filius dei es: mitte te decor-

AD BIBL.
UNIVERS.
MONAC.

Mar. Murphy vni 2° Ies 98

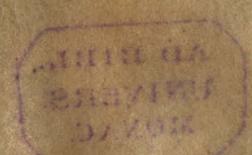
Matth. Maty 4. 6.
Vulgata 4. 6.

Bethany May 8, 13
Vntg. 8, 13.

¹⁰ **Q**uod erat

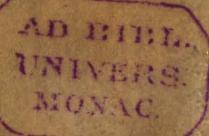
erat ex illa hora. Et cum venisset ihus in domum petri vidit socium eius iacentem et febricitantem: et rectiguit manum eius: et dimisit eam febris: et surrexit et ministrabat ei. **P**ospere autem factio obtulerunt ei multos demonia habentes: et exciebat spiritus verbo. et deinceps male habentes curauit: ut adimpleretur quod dicitur est per prophetam prophetam dicente. **I**hesus infirmitates nostras accepit: et egrotationes nostras portauit. **V**idens autem ihus turbas multas circum se: iussit discipulos ire trans fretum. Et accedens unus scriba ait illi. Magister: sequar te quocunq; iecesis. Et dicit ei ihus. **V**ulpes founas habent et volucres celiuidos: filius autem hominis non habet ubi caput suum reclinet. Alius autem de discipulis eius ait illi. domine: permitt me preinire ire et sepelire precium meum. **I**hesus autem ait illi. **S**equere me: et dimicte mortuos sepelire mortuos suos. Et ascendente eo in nauicula selecti sunt eum discipuli eius: et ecce motus magnus factus est in mari: ita ut nauicula operetur fluctibus. **I**hesus vero dormiebat. Et accesserunt ad eum discipuli eius: et suscitaverunt eum dicentes. domine. salua nos: periculum. Et dicit eis ihus. **Q**uid enim estis modice fidei. Tunc surgens im-

perauit ventis et mari: et facta est tranquillitas magna. Porro homines mirati sunt dicentes. **Q**ualis est hic: quoniam ueni in mare obedient ei. Et cum venisset ihus trans fretum in regionem gerasenorum. occurserunt ei duo habentes demonia de monumentis egeantes. seu nimis: ita ut nemo possit transire per viam illam. Et ecce clamauerunt dicentes. **Q**uid nobis et tibi ihesu fili dei: **D**enisi huc ante tempus torquere nos. Erat autem non longe ab illis greg porcorum miliorum pasteurum. Demonies autem rogabant eum dicentes. **S**i elcis nos hinc: mitte nos in gregem porcorum. Et ait illis. **I**te. At illi egeantes abiecti in porcos. Et ecce magno impetu abiit corpus gregis per precepsum in mare: et mortui sunt in aqua. **P**astores autem fugerunt: et venientes in ciuitatem. mitteauerunt hi omnia: et de his qui demonia habuerant. Et ecce tota ciuitas regiuit obitum ihesu: et visu eo. rogarunt eum ut transire a similibus eorum. **A**scendens **I**. **I**hesus in nauicula transfractauit: et uenit in ciuitatem suam. Et ecce offerebant ei paraliticum iacentem in lecto. Et uidens ihesus fidem illicem: dixit paralitico. **C**onfide fili. Remittitur tibi peccata tua. Et ecce quidam de scribis

dixerunt intra se. **H**ic blasphemar. Et cum vidisset ihs cogitationes eorū dixit. Ut quid cogitat̄ mala in cordib; v̄ris. Quid ē facilius dicere dimittitur tibi p̄ccā: an dicere surge et ambula. Ut aut̄ sciatis q̄a filius hoīs habet potestatē dimittendi p̄ccā ī trā: tūc aut̄ parabula. Surge tolle lectū tuū: et vade in domū tuam. Et surrexit: et abiit in domū suā. Disc̄tes aut̄ turbe timuerūt: et glorificauerūt dñū qui dedit potestatē talē homīb;. Et cū transiret in dñ ih̄us: vidit hoīem sedētem in cheloneo mat̄cū noīe. Et ait illi. Sequere me. Et surgens se catus est cū. Et factū ē discubēre eo in domo: ecce multi publi cani ap̄st̄ores venientes discub̄eb̄t cū ih̄esu. et discipulis cū ih̄esu. Ecce discipuli pharisei diceb̄t ac discipulis eius. Quare cū publicanis et p̄torib; manducat ī gressu. At ihs audīs ait. Non est op̄us vñscib; medic̄: sed male habētib;. Suntes aut̄ discere quid est. misericordia volo: et non sacrificiū. Nō cū v̄ni vocare iustos sed peccatores. Tūc attestarūt ad eū discipuli iohāni dicētes. Quare nos et pharisei iēmnam? frequēt: discipuli aut̄ tem cui non iēmāt. Et aut̄ illi ihs. Nūquid possunt filii sp̄s

salugere q̄z dñū cum illos ē sp̄sus. Venient aut̄ dies nū auseetur ab eis sp̄sus: et tunc iēmabit̄. Nemo aut̄ īmittit om̄issurā pāmī rūdis ī vestimentū vetus. Tollit eū plenūdū cūs a vestimēto: et peior sc̄disura fit. Nec mīrūt vīmī nouū ī vīres veteres. Alioq̄n rūpūt̄ vīres: et vīmī effundit̄: et vīres pereant. Sed vīmī nouū ī vīres nouos mīrūt̄: et ambo d̄seruātur. Hec illo loquēte ad eos. ecce p̄nceps unus accessit et adorabat eum dicens. Dñe: filia mea michi defuncta est: sed v̄ni impone manū tuā super tam et vīvet. Et surge. In filio sequebat̄ cū: et discipula huius ecce mulier que sanguinis flūxū patiebat̄ duo decim annis accessit retro: et tetigit sumbrā vestimēti eius. Dicebat eū itra se. Si tetigero tantū vestimētū tuū salua ero. At ih̄us cōsul̄: et vīdes cā dixit. Cōfide filia. Fides tua te saluā fecit. Et salua facta est mulier ex illa hora. Et cū venisset ih̄us ī domū p̄ncipis. et vidisset tibitimes ī turbā tumultuātē dicebat. Hecedite: nō ē es mortua puella. sed dormit̄. Et deridebat̄ eum. Et cum electa esset turbā intrauit: et tenuit manū eius et dixit. Puella sanguis. Et surrexit puella: et eg-

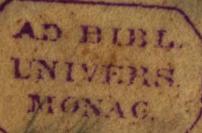
ut fama hec in universam fram.
 Et transirent inde ihu: securi iunt
 eum duo tecum clamantes et dicen-
 tes. Misere te nri fili dauid. **S**u
 aut uenisset domum. accesserunt
 ad eum tecum: et dicit eis ihu. Credi-
 vis q̄ hoc possum facere vobis.
Dicū t̄i. **V**t̄q; dñe. **T**unc ter-
 git oculos eorū dices. **H**ic dñm si-
 dem uiam fuit vobis. **E**t aperti
 sunt oculi eorū. **E**t cōminatus
 est eis ihu dices. **V**idete ne q̄s
 sciat. **I**lli autē exēutes diffama-
 uerūt i eū tota terra illa. **E**gressis
 autē illis ecce obtulerūt ei homi-
 nē inutum demonū habētem:
 aiecho demonio locutus ē mu-
 tue: et mirate sunt turbe dicen-
 tes. **N**onq; apparuit sic in isra-
 hel. **P**harisei autē dicebant. **I**n
 prīmo pē demoniorū eicit deme-
 nes. **E**t cōcubat ihu omnes ci-
 vitatis et castella: docens in sy-
 nagogis eorū et p̄dicās euāge-
 liū re tuū: et curās oēm lāguo-
 rem et oēm infirmitatē. **D**idēs
 autē turbas miserrimus ē eis. q̄a-
 erāt uerāti i iacentes sicut oves
 quib; abētes pastore. **T**unc di-
 cit dis ipulis suis. **M**essis qđē
 milia: operarij autē pauci. **H**o-
 gate ergo dñm messis: ut mit-
 rat oparios in messem suam.
cōuocatis **X.**
ad uocatis **discipulis suis.** de-
 dic illis potestatē spirituū mū-

doruū ut eicerēt eos: et curarenc
 oēm languore. et oēm infirmi-
 tatem. **D**uodecum autē discipulo-
 rum noīa sunt hec. **P**rimus si-
 mon qui dicit̄ petrus et andre-
 as frater eius: philippus i bar-
 tholomeū iacob; zebdei. et io-
 hannes frater ei⁹: thomas i ma-
 theus publicanus: i iacob; al-
 phei i thathēus. **L**imon thana-
 neus. i iudas scariothi⁹: qui i
 icadiuit eū. **H**os duocē in mi-
 sit ihu: p̄cipiēs eis i dicens. **I**n
 viam pēntū ne abiēris: et in
 cum. **C**les samaritanorū ne tra-
 ueris: sed potius ire ad oues
 que perierūt domus isrl. **E**stis
 autē p̄dīte dicentes: quia ap-
 propinquit regnum celorū. **I**nfir-
 mos curate. mortuos suscitare.
 i profecto mūdate: d̄mones ei-
 ure: gratiis accepisti. gratiis da-
 re. **N**olite possidre aurū. neq;
 argētū: neq; pecunia in zonis
 viis. **N**on perā in via: neq; du-
 as tunicas. neq; calciamenta:
 neq; virgā. **D**ign⁹ ei⁹ ē opari⁹
 tib⁹ suo. **I**n quācunq; autē cū-
 taret am castellū intraueritis.
 interrogate quis in ea dign⁹ sit:
 et ibi manete donec exeat̄. **I**n-
 trantes autē in domū. salutare
 eam dicentes. **P**ax huic domui.
 Et si qui dē fuit demus digna-
 uerit pax uera sup rā: si autē
 nō fuit digna: pax uera reuerte-

¶

nur ad vos. Et quicunq; non re-
cepit vos. neq; audiebat sermo-
nes v̄os: exēentes foras de do-
mo uel ciuitate exētūte pulue-
rem de pedib; v̄is. Amē dico
vobis: tollerabilius erit frē zo-
domorū et gomorrōrū in die
iudicii q̄; illi ciuitati. Ecce ego
mitto vos: sicut oves in medi-
o lupor̄. Estote ergo prudētes
sicut serpētes: i simplices sicut
columbe. Lauete aut ab homī-
mb; . Tradent enī vos in cōcili-
js: et in synagogis suis flagel-
labunt vos: et ad p̄sides i ad re-
ges ducentiū p̄ter me. in testi-
moniū illis et ḡc̄ib;. Lū at tra-
dit vos: nolite cogitare quō à
qd loqm̄m. Dabit enī vobis
i illa hora quid loquam̄. Nō
enī vos estis qui loqm̄m: sed
spiritus p̄s v̄i qui loquitur
in vobis. Tradit aut frater fra-
tere in mortem. et pater filiū:
et insurgent filii in parētes: et
morte eos afficiat: et eritis odi-
o om̄ib; p̄f nomē meū. Qui
aut p̄seuerauerit usq; in finē:
hic saluus erit. Cum aut perse-
quētur vos in ciuitate ista: fu-
gite in aliā. Amē dico vobis:
nō cōsumabitis ciuitates isrl:
donec ueniat filius hoīs. Non
est discipulus sup magistrū:
nec seruus sup dñm suū. Haf-
ficit discipulo ut sit seruus in ge-

eius: i seruo sicut dñs eius. Si
p̄em familiās brevib; ebul voca-
uerūt: quāt̄ om̄agis domēsticos
eius: Ne ergo timueritis eos.
Nichil enī est op̄tū qđ non re-
uclabitur: et occultū quod nō
sciat. Qd̄ dico vobis i tenebris
dicere in lumine: et quod in au-
re audit̄ p̄dicare sup tecta. Et
nolite timere eos qui occidunt
corpus. aīam aut nō possunt
occidere: sed potius timete eū q̄
potest i aīam i corpus p̄dere in
gehennā. Nōne duo passerēs
asse uenient: Et un⁹ r̄g illis non
cadet sup frā sine p̄te v̄o. V̄i
aut et capilli capitis om̄es nu-
merati sunt. Nolite ergo time-
re: mūlus passerib; meliores es-
tis vos. Om̄is ergo qui cōfite-
bit me corā homīb;: dñebo
i ego eum corā p̄te meo qui in
celis est. Qui aut negauit me
corā homīb;: negabo i ego co-
ram p̄te meo q̄ in celis ē. Noli-
te arbitrii quia uenerim parē-
mītere in frām. Non uenī pa-
cem mītere i frām sed gladiū.
Venī enī separare hoīem adū-
sus p̄em suū. et filiā aduersus
m̄rem suā: et nur̄si adūsus so-
ciūm suā: et inimici hoīis do-
mēstici eius. Qui amat p̄em a
m̄rem plusquāme: non est me
dignus. Et qui amat filiū aut
filiā sup me: non est me dign⁹.

M. B. D. 16. 0

70

16. 00. 37

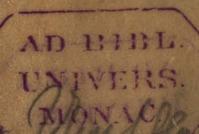
Vol. 10. 34

Litter Matth. 12, et apud Melchiorum 15
Vulgata. Matth. 12, 16.

ris. ne manifestū eum facereur: ut adimpleret qđ dictū est per ysaiah prophetam dicerem. Ecce puer meus quē elegi: dilectus meus in quo bene complacuit aīe mee. Ponā sp̄iritū meū super eum: et iudicū gentib; nū-
niabit. Non contendet neq; cla-
mabit: neq; audiet aliquis in
plateis vocem eius. Arūdīnē
quassatā nō cōfringet. et līmū
fumigans non extinguet: do-
nec eiciat ad victoriā iudicū:
et in noīe ei⁹ gentes sperabū.
Tūc oblatu⁹ est ei⁹ demoni⁹ ha-
bēs cecus et mutus: et curauit
eum ita ut loqueret̄ et videret.
Et stupebat om̄es turbe: et di-
rebāt. Nūquid hic est filius da-
uid: Pharisei aut̄ audiētes dix-
erunt. hic non eicit demones:
nisi beelzebub p̄ncipe demoni-
orū. Ihesus aut̄ sc̄ies cogitacio-
nes eorū dixit eis. Om̄e regnū
dñi sum contra se desolabit̄: i-
oīs ciuitas uel dom⁹ dñi uia cō-
tra se nō stabit. Et si satanās
sathanā eicit: adūsus se dñi⁹
est. Quā ergo stabit regnū ei⁹:
Et si ego in beelzebub eicio de-
mones: filii uī in quo eicunt:
Ideo ip̄i iudices erūt uī. Si au-
tem ego ī sp̄iritu dei eicio demo-
nes: igit̄ p̄uenit in uos regnū
dei. Aut quā potest quisquā in-
trare in domū fortis et uasa ei-

us dirīpe: n̄isi prius alligaue-
rit fortem: Et tūc domū illi⁹ di-
ripiet. Qui nō est metū contra
me est: et qui non ḡgregat me-
cum spargū: Ideo dico uobis:
om̄e peccati et blasphemia re-
mittet̄ homīb; sp̄iritus autem
blasphemie non remittet̄. Et q̄
cunq; dixerit verbū cōtra filiu-
m̄ hoīs. remittetur ei: qui aut̄ dix-
erit cōtra sp̄iritū sanctū non re-
mittetur ei: neq; in hoc seculo.
neq; in futuro. Aut facite arbo-
rem bonā et fructū eius bonū:
aut facite arborē mala: et fruc-
tū ei⁹ mala. Si quidē ex fruc-
tu. arbor agnoscit̄. Progeni-
es vipercās: quā potestis bona
loqui cum sūcis mali: Ex abun-
dācia cuī cordis. os loq̄. Ho-
nus homo de bono thesauro
profert bona: et malus homo
de malo thesauro profert mala.
Dico aut̄ uobis: quā om̄e ver-
bū ociosum qđ locutū fuerint
hoīes: reddet rationē de eo in di-
e iudicij. Ex verbis cū tuis ins-
titaberis: et ex verbis tuis de-
naberis. Tūc rūderūt ei quidā
de scribis et phariseis dīcētes.
Magister: volum⁹ a te signū
uiderē. Qui rūdens ait illis. Ge-
neratio mala et adultera sig-
nū querit: a signū nō dabit̄ ei
nisi signū iōne apparet. Sicut
cū fuit ionas in uītre ceci tribz

Mon. Blauffay num 2° les 98

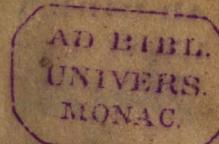

Matt. 13

diebus et tribus noctibus; sic erit
filius hominis in corde terre tribus
diebus et tribus noctibus. Viri nimis
vite surgent in iudicio cum gaudi-
cione ista et condemnabunt eam: quia
a peccatiā egerunt in predicio-
ne ione. Et ecce plusquam iona
hic. Regina austri surget in iu-
dicio cum gaudiacione ista et condē-
nabit eam: quia venit a finibus fe-
re audire sapientiam salomonis.
Et ecce plusquam salomo hic. Cum
autem inuidus spiritus ejerit ab
homine ambulat per loca arida-
querens requiem et non inuenit.
Tunc dicit. Heuerrat in domum
meā unde regnum. Et ueniens in-
uit eam uacatam scopis mun-
datā et ornatā. Tunc vadit et as-
sumit septem alios spiritus se-
cum nequiores sc̄. et intrantes
habitant ibi: et sunt nouissima
homines illius. peiora portib; Sic
erit et gaudiacioni hinc pessime.
Adhuc eo loquente ad turbas:
Ecce mater ei et frēs stabat fo-
ris. querentes loqui ei. Dixit au-
tem ei quidā. Ecce mater tua et
frēs tuū foris stant querentes te.
At ipse respondens dicenti sibi ait.
Quae est mater mea: et qui sunt
frēs mei? Et extendens manū in
discipulos suos dixit. Ecce ma-
ter mea et frēs mei. Quicquid ei
fecerit voluntatem patris mei. quia
in celis est: ipse meus frater so-

ror et mater est.

In illo die regens ihesus de-
domo sedebat secus ma-
re. et congregate sunt ad eū tur-
be multe. ita ut in nauiculam
ascendens sedederet: et omnis tur-
ba stabat in litora: et locutus ē
eis multa in parabolis dices.
Ecce egī q̄ seminat seminare.
Et dum seminat quedā decide-
runt secus viā: et uenerunt volu-
tres et comedērūt ea. Alia autē
deciderūt in petrosa ubi non ha-
bebāt frām multā: et cōtinuo
erupta sunt quia nō habebāt
altitudinē terre. Sole autē orto
estuauerūt. et quia non habe-
bāt radicem aruerūt. Alia au-
tem deciderūt in spinas: et creue-
runt spīne et suffocauerūt ea.
Alia autē deciderunt in frām bo-
nam: et dabit fructū. aliud cē-
tesimum. aliud cētagesimum: a-
liud trecesimum. Qui habet au-
res audiēdi audiat. Et acceden-
tes discipuli dixerūt ei. Quare
in parabolis loqueris eis: Qui
respondebas ait illis. Qui uobis
datū est nosse misteria regni ce-
lorū: illis autē non ē datū. Qui
enī habet dabit ei et abūdabit:
Qui autē non habet: quod ha-
bet auferetur ab eo. Ideo in pa-
rabolis loquor eis. quia uidē-
tes non uidet. et audierētes non
audiuīt neq; intelligūt: et admī-

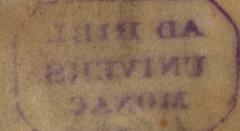
Liber Matf. 18, 18
18, 18

5

terris sup̄ terram erūt soluta et
in celo. Hecū dico vobis: quia
i duo ex vobis d̄senserūt sup̄ f-
am de om̄i re quācūq; peccerit:
et illis a p̄e meo qui in celis
• Ubi enī sunt duo uel tres cō-
gregati i noīe m̄co: ibi sum in
medio eoz. Tunc accedens pe-
rus ad eū dixit. Dñe. quotiens
reccabit in me frater meus: et
imittā ei usq; septies: Dicit il-
i ilis. Nō dico tibi usq; septies:
ed usq; septuagies septies. Ide-
o assimilatū ē regnū celorū ho-
mī regi: q̄ voluit rationē pone-
re tu seruī suis. Et cū rep̄isset
rationē ponere: oblat⁹ ē ei un⁹
q̄ debebat ei dece mīlia talenta.
Eū aut̄ nō haberet unde redde-
ret: iussit eū dñs n̄ venīdari.
et uxorē eius + fili⁹ 35. i oīa que
habebat: et reddi. Prodiſt̄ a
seruīs ille. orabat eū dicens.
Patientiā habe in me: et oīa
reddā tibi. Misertus aut̄ domi-
nus seruī illius. dimisit eum:
i debitū dimisit ei. Egressus a
seruīs ille: iuenit unū de cōser-
uīs suis. qui debebat ei centū de-
iarios: i tenēs. suffocabat eū
vices. Hec de quod debes. Et p-
idēs cōseru⁹ ei⁹. rogabat eū di-
cēs. Patientiā habe in me: i oīa
reddā tibi. Ille aut̄ noluit: sed
abijt i misit eū i carcere. donec
reddaret debitū. Didic̄tes aut̄ cō-

seruī eius que fibat. cōristari
sum valde: et uenerūt et narra-
uerunt dño suo oīa que facta
fuerat. Tunc uocauit illū dñs
suis: et ait illi. Serue nequā:
om̄e debitū dimisi tibi. qm̄ ro-
gasti me. Nōne ergo oportuit
et te misererī cōseruī tui. sicut i
ego uī misertus sum: Et irat⁹
dñs rūs tradidit eum tortori-
bus quo adusq; reddebet unū
sum debitū. Sic et pater meus
celest̄ s faciet vobis: si nō remi-
seritis vniusq; fratri suo de
cordib; v̄ris. XX

At factū ē cū dñmasset ih̄s
sermones istos migravit a ga-
lilea: et uenit i finē iudee trās
iudeanū. et secute sunt eū tur-
be multe: et curauit eos ibi. Et
accesserunt ad eū pharisei cōpi-
tates eum i dicētes. Si licet ho-
mīni dimittere uxorē suā q̄ tun-
q; ex causa: Qui rūdens aū eis.
Nō legib; q̄a q̄ fecit hoīes ab
inīcio masculū et feminā fecit
eos: Et uixi. Proprie h̄i dimis-
tet homo patrē et m̄fem. et ad-
herebit uxori sue: i erūt duo in
carne una. Itaq; iam nō sunt
duo. sed una caro. Nō deus cō-
iuxit: homo non separat. Di-
cūt illi. Quid ergo mōrses mā-
damit dari libellū repudij et di-
miserere: Ait illis. Qm̄ moyses
ad duriciā cordis v̄ri permisit

vobis dimittere uxores ueras:
 ab inicio autem non sunt sic. Dico
 autem vobis: quia quicunque dimis-
 serit uxore suam nisi ob fornicati-
 onem et aliam duxerit: mechar-
 Et qui dimissam duxerit mech-
 atur. Dicunt ei discipuli eius. Si
 ita est causa hominis cum uxore: non
 repedit nubere. Qui dicit. Non
 omnes caput verbum istud: sed
 quibus datum est. Sunt enim eunuchi qui
 de menses utero signati sunt: et sunt
 eunuchi qui facti sunt ab homi-
 bus: et sunt eunuchi qui se ip-
 sos trastraueunt propter regnum ce-
 lorum. Qui potest capere capiat.
 Tunc oblati sunt ei parvuli: ut
 niamis eis imponeret et ora-
 ret. Discipuli autem increpabant e-
 os. Ihesus vero ait eis. Similiter
 parvulos: et nolite eos prohibe-
 re ad me uenire. calum est enim
 regnum celorum. Et cum iposuisset e-
 is manus: abiit inde. Et ecce unus
 accedens ait illi. Magister bone:
 ne: quod boni facias ut habeas vi-
 tam eternam. Qui dicit ei. Quid
 me interrogas de bono? unus
 est bonus deus. Si autem uis ad
 uitam sacerdi: serua mandata. Di-
 cili. Quae Ihesus autem dicit. No
 homicidii farias. non adulter-
 rabis. non facies furtum. non sala-
 sum testimonium diuerso homo
 premit et nuncem. diliges proximum
 tuum sicut te ipsum. Dicunt illi ad eo

lescens. Omnia huius custodiri: quod
 adhuc michi debet. Aut illi ihu
 Si uis perfectus esse. vade vendi-
 que habes et da pauperibus. et
 habebis thesaurum in celo: et ui-
 ni sequere me. Cum audisset autem
 adolescentis verbum: abiit tristis.
 Erat enim habens multas posse-
 siones. Ihesus autem dixit discipuli
 suis. Amen dico vobis: quia di-
 uis difficile intrabit in regnum
 celorum. Et iterum dico vobis. Fa-
 cilius est camelum per foramen acu-
 tralire: quam dimidie intrare in regnum
 celorum. auditus autem hiis discipu-
 lis mirabatur valde dicentes. Quis
 ergo poterit salvus esse. Asperi-
 ens autem ihu. dixit illis. Apud
 homines hoc impossibile est: apud
 deum autem possibilia sunt.
 Tunc respondens petrus. dicit ei. Ec-
 ce nos relinquimus omnia: et secu-
 ti sumus te. Quid ergo erit no-
 bis. Ihesus autem dixit illis. Amem
 dico vobis: quod uos qui secuti es-
 tis me in regeneratione cum sede-
 rit filius hominis in sede maiestatis
 sue. sedebitis et uos super sedes
 duodecim. iudicantes duodecim
 tribus israel. Et omnis qui reliquit
 domum vel fratres aut sorores. aut
 patrem aut matrem aut uxorem aut
 filios aut agros propter nomen
 meum: et in uolu accipiet. et uitam
 eternam possidebit. Multum autem erit p-
 er uos nouissimi: et nouissimi pri-
 mū

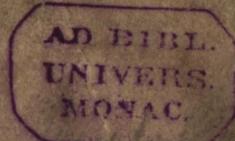
AD BIBL.
 UNIVERS.
 MONAC.

Mar Murffay nov 2° Jan 98

1930

Simile est regnum celorum homini præfamilias: qui regi pmo mane cōducere operios in vineā suā. **L**ouēcōne aut̄ facta cum operiis ex denario diurno: misit eos ī vineam suā. **E**t egressus circa horā terciā: vidit alios statēs ī foro oculos. et illis dixit. **I**te et vos ī vineā. et qd iustū faciat dabo vobis. **A**li ac abierunt. **H**ic aut̄ regi circa secundā et nonā horā: et fecit sibi. **L**urca undecimā vero regi: et sumerit alios statēs. et dicit illis. **Q**uid hic statis tota die oculos? Dicūt ei. **Q**uia nem̄ nos adduxit. Dicit illis. **I**te et vos ī vineā. **L**um sero aut̄ factū esset. dicit dñs vinee p̄curatori suo. **P**ora operarios et redde illis mercedē: incipiens a novissimis usq; ad pmos. **L**ū veniūt ergo q̄ circa undecimā horā venierāt: accepētūt singulos denarios. **D**em̄tes aut̄ et p̄m̄ arbitriū sūt qd plus essent accepturi: accepētūt aut̄ et ipsi singulos denarios. **E**t accipiētes murmurabāt aduersus patrem familias dicentes. **H**ij novissimi una hora fecerunt: et patres illos nobis fecisti q̄ porta unius pōdus dīc et estus: **A**c ille rēdēns unū eorū dixit. Amīte. nō facio tibi iniuria. Nōne ex denario duem̄sti meū: Tolle

qd tuū est et vade. **V**olo aut̄ et hūc novissimo dare. sicut et cibī. **A**ut nō licet michi qd volo facere: An oculus tuus nequā est. q̄a ego bon⁹ sum: **S**ic erūt novissimi p̄m̄: et p̄m̄ novissimi. **M**ulta cibū sunt vocati: pau- ci vero electi. **E**t ascendēs ihus iherosolimā: assumpsit duodecim discipulos secreto. et ait illis. **E**cce ascendim⁹ iherosolimā. et fili⁹ hominis tradetur p̄ncipib⁹ sacrorū et scribis: et cōdeuabit eum morte: et radet eum gentibus ad deludendū et flagellandū: et crucifigendū: et tertia die resurget. **T**unc accessit ad eum mater filiorū zebedei cum fili⁹ suis: adorans et petens aliquid ab eo. **Q**ui dixit ei. **Q**uid vīs: **A**it illi. **V**ic ut sedeat hī duo filii mei omnis ad dexterā tuā. et unus ad sinistrā in regno tuo. **H**ūc aut̄ ihus dixit. **N**escitis qd peccatis. **P**otestis bibere calicem quē ego bibitur⁹ sum: **D**icunt ei. **P**ossum⁹. **A**it illis. **L**alicem quidē meū bibetis: sedere aut̄ ad dexterā meā et sinistrā nō est mihi dare vobis: sed quibus paratu est a p̄re meo. **E**t audiētes de cōdem. indignati sūt de duob⁹ frēb⁹. **I**hūs aut̄ voravit eos ad se. et ait. **S**citis q̄a p̄ncipes gentiū dominat̄ corū: et qui ut aiōres sūt potestate et

ercent inter eos: **N**ō ita erit in
vos. Sed quicūq; voluerit iter
vos maior fieri: sic ut minister.
Et qui voluerit inter vos p̄m̄
esse: erit uester seruus. **S**icut fi-
lius h̄oīs nō uenit ministrari
sed ministrare: a dare aīam su-
am redēptionē pro multis. **E**t
egredientib; illis ab iericho: se-
tuta est eū turba multa. **E**t ecce
duo ceci sedentes secus viā. au-
diuerūt q̄a ih̄us transiret: et fla-
mauerūt dicētes. **D**ñe: misere-
re n̄i. fili dāvid. **T**urba autē i-
crepabat eos ut taceret. **A**t illi
magis clamabat dicētes. **D**ñe:
misereere n̄i. fili dāvid. **E**t stetit
ih̄us: et vocauit eos aī aīt. **Q**uid
vultis ut faciā uobis: **D**ñe ut
aperiātur oculi n̄i. **M**isertus
autē eoz ih̄us: tetigit oculos eo-
rum. **E**t cōfessum uiderūt: et secuti
sunt eum. **XVI**

Icū appropiāquassent ihe-
rosolimis aī uenissent bethfage
ad mōtem oliveti: nūc ih̄us mi-
sic duos discipulos dicens eis.
He in castellū qđ cōtra vos est:
aī statim ūcūmetis asinā alliga-
tam aī pullū cū ea: soluite aī ad-
ducite michi. **E**t si quis uobis
aliqd dixerit. dicite q̄a dñs h̄is
opus habet: et cōfessum dīmū-
tet eos. **H**oc autē factū ē: ut ad-
ipleret qđ dictū est p̄ prophetā dī-
centē. **D**icite filie syon: ecce reg-

unius uenit tibi māsuetus sedēs
sup asinā. et pullū filiū subiu-
galis. **B**utes autē discipuli fece-
rūt sicut p̄cepit illis ih̄s. **E**t ad-
duxerūt asinā et pullū aī impo-
suerunt sup eos uestimenta sua:
aī eum desup sedere fecerūt. Plu-
rima autē turba strauit uesti-
menta sua ī via. **A**lij autē rediūt
ramos de arborib; aī sternebat
in via. **T**urbe autē q̄ p̄cedebant
aī que sequebātur. clamabant
dicētes. **O**lanna filio dāvid: be-
neditus qui uenit in nōte dñi
olanna ī altissimis. **E**t cū in-
trasset iherosolimā: omota est
uimūsa ciuitas dicens. **Q**uis ē
hic. **P**opuli autē dicebāt. **H**ic ē
ih̄us p̄pheta. a nazareth galile-
e. **E**t intrauit ih̄us ī templū de-
ci cīciebat om̄es uēdētes aī emē-
tes ī templo: et mēlas nūmu-
lariorū. aī cathedras uendentū
columbas euertit: et dīcit eis.
Scriptū est: domus mea dom⁹
orōnis uocabit: uos autē fecis-
tis illā speluncā latronū. **E**t ac-
cesserūt ad eum ceci aī claudi ī
templo: aī sanauit eos. **V**idētes
autē p̄ncipes sacerdotū aī scribe
mirabilia que fecit: et pueros
clamātes ī templo et dicētes.
olanna filio dāvid. indignati
sunt. et dixerūt ei. **A**udis qđ is-
ti dicūt. ih̄us autē dixit eis. **V**ti
q;. **A**ūquā legistis quā eē ore

Luth. Muelb. fol. 16
Vulgata
21, 16.

Matthew 21, 16

Vulgata 21, 16.

THEATRUM
75

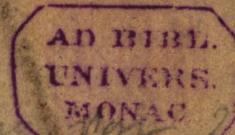
infatuum et latitatum profecisti laudem: Et reliquis illis abiit foras ex terra ciuitatem in bethaniam: ibiq; maliit. Mane autem reuertens in ciuitatem esurire. Et videt fici arborem unam seclusam via venit ad eam. et nichil inuenit in ea nisi folia tantum: et ait illi. Numquid esse fructus nascatur in semperfruere. Et arescenda est continuo ferculnea. Et videt discipuli. mirati sicut dicentes. Quoniam continuo aruit. Huidens autem ihes. ait eis. Amen dico vobis: si habueritis fidem et non hesitaueritis. non solu ferculnea facietis: sed et si monum huic dixeritis tolle et iacta te in mare. fieri. Et omnia quinque perieritis in oratione credentes accipietis: Et cum uenisset in templum: accesserunt ad eum docentes principes sacerdotum et seniores populi dicentes. In qua potestate hec facis. Et quis tibi dedit haec potestate. Huidens ihes. dixit eis. Interroga bo vos et ego unum sermonem: quem si dixeritis michi et ego vobis dicam in qua potestate hec facio. Capitulum iohannis unde erat: ex celo. an ex hominibus: Ac illi cogitabat inter se dicentes. Si dixerim ex celo: dicet nobis. Quare ergo non credidistis illi: Si autem dixerim ex hominibus: timemus turbam. Omnes enim habebant iohannem sicut prophetam. Et

7

ruidines ihesu. dixerunt. Nescimus. Ait illis et ipse. Nec ego dico vobis in qua potestate hec facio. Quid autem vobis videatur: Homo quidam habebat duos filios: et accedens ad primum dixit. Fili. nate hodie o pari in vineam meam. Ille autem ruidens ait. Nolo. Postea autem penitentia motus abiit. Accedens autem ad alterum dixit filium. At ille ruidens ait. Es domine. Et non iuit. Quis ergo duobus fecit voluntatem patris. Dicitur. Primus. Dicit illis ihes. Amen dico vobis: quia publicani et meretrices predicunt vobis in regno dei. Venit autem ad vos iohannes in via iusticie: et non credidistis ei. Publicanus autem et meretrices crediderunt ei: vobis autem videbates nec penitentiam habuistis postea. ut crederetis ei. Aliam parabolam audire. Homo erat parvus familiis qui plantauit vineam: et sepem circumdedit ei. et fodit in ea torcular: et edificauit turrim: et locauit eam agricolis: et precepit profectum est. Cum autem tempus fructuum appropinquaret: misit seruos suos ad agricolam ut acciperent fructum eius. Et agricultore apprehensis seruis eius. alium occidit. alium occidit. alium vero lapidauit. Iterum misit alios seruos plurimes: et fecerunt illis siliter. Non uissime autem misit ad eos filium

finū dicens: verebūtur filiū meū.
Agricole aut̄ vidētes filiū.
dixerūt intra se. **H**ic est heres:
venire occidam̄ eū. et habebū-
mus hereditatē eius. **E**t app̄hē-
sum eū elecerūt terra vineā. et
occiderūt. **L**ū ergo venerit dñs
vinee. qđ faciet agricolis illis:
Aut̄ illi. Malos male p̄det: et
vineā locabit alii agricolis.
qui reddat ei fructū temporib;
suis. **D**icit̄ illis ihs. **N**ūq; legi-
nis in scripturis. lapidē quē re-
probauerūt edificātes. hic est
fodus in caput anguli: **A**d
mīno fadū est istud: et est mira-
bile ī oculis n̄is. **I**deo dico vo-
bis: q̄a auferet a vobis regnū
di. et dabit genti faciēti fructū
rūs. **E**t qui reciderit sup̄ lapidē
istū cōfringet: sup̄ quē vero ce-
cidet. cōcerit eū. **E**t cū audisset
pr̄incipes sacerdotū et pharisei
gabolas eius: cognoverūt qđ
de ihs diceret. **E**t querētes eū ce-
nere tūmuēt turbas: quō sicuc
prophetā cum habebāt. **E**t re-
spōdens ihs dixit iterū in pa-
rabolis eis dicens. **S**imile fac-
tū est regnū celorū homī regi: q̄
fecit nuptias filio suo. **E**t misit
seruos suos vocare iūtatos
ad nuptias: et nolebat venire
Iterū misit alios seruos dicens.
Dicite iūtatis. Ecce prādū me-
um parauī. tauri mei et altilia

occisa. et om̄ia para. venire ad
nuptias. illi aut̄ neglegēt: et abi-
erunt alii ī villā suā. ali⁹ ve-
ro ad negotiatiōnē suā. Heliq;
vero temerūt seruos eius: et rō-
tundelia affedos occiderūt. **H**eg
aut̄ cum audisset iratus est: et
missis exercitib; suis p̄didit ho-
mīdas illos. et cūtate illorū
succendit. **T**unc ait seruis suis.
Nuptie qđem parate sunt: sed
qui iūtati erant nō fuerūt dig-
ni. **I**te ergo ad exercitus viarū: et
quoscunq; iūtateris. vocare
ad nuptias. **E**t egressi serui ei⁹
in vias cōgregauerūt omnes
qđ iūtaverūt malos et bonos:
et implere sunt nuptie discubē-
tium. **I**terauit aut̄ rex ut vide-
ret discubentes: et uidit ibi ho-
mīnē nō vestīū veste nuptiali.
Et ait illi. Amice: quō huc in-
traisti. nō habens veste nuptia-
lem. At ille abmituit. **T**ūc dix-
it rex ministris. **I**ngatis mani-
bus a pedib; eius. mītite cum
ī tenebras exētores: ibi erit fle-
tus et stridor dentis. **M**isi eū sūt
vocati: pauci vero electi. **T**unc
abeuntis pharisei rōsilū im-
erunt: ut caperet eū in sermone:
Emittūt ei discipulos suos. cū
herodianis diceret. **M**agister.
scim⁹ q̄a uerax es et viā dei in
veritate doces: et nō ē cibi cura
de aliquo. **N**ō eū respicis pso-

Mar. Vierpfalz

Lectio Matt. 22, 16. Theod.
Vulgata, " 22, 16.

nā hōm. **D**ic ego nobis: qd nī
bi vīdet. **I**cet censū dare cesari.
aut nō? **E**loguita aut̄ ih̄us neq;
tia eorū ait. **Q**uid me tēptatis
r̄pocr̄ite: **O**stendite mīchī num-
mīsma cens?. **A**ct illi obtulerūt
ei denarū. **E**t ait illis ih̄us. **L**u-
nis est ymagō h̄ec et supscripti-
o: **D**icūt ei. **C**esaris. **T**unc ait il-
lis. **F**eddite ergo q̄ sunt cesari
cesari: et que sunt dei deo. **E**t au-
diētes mirā sunt: et reliquo eo
abierūt. **I**n illo die accesserunt
ad eū sadducei q̄ dicūt nō esse
resurrectionē: et infrogauerūt
eum dicētes. **M**agister: mōrse si
dixit. **S**i quis mortuus fuerit
nō habēs filiū. ut dicit fratē
eius uxore illi?. et suscitet semē
fratris suo. **E**cāt aut̄ apud nos
sep̄ē fr̄es. et p̄m? uxore duncta
defunctus est: et nō habēs semē
reliquit uxore suā fr̄i suo. **H**ili-
ter secundus et tertius: usq; ad sep-
tūm. **N**ouissime aut̄ nūm. et
mulier defuncta est. **I**n resurrec-
tione ergo cuius erit de septem
uxor? **O**mnes eū habuerūt rā.
Hūdens aut̄ ih̄us. ait illis. **E**cā-
tis nescientes scripturas: neq;
virtutē dei. **I**n resurrectione eū
neq; nūbēt: neq; nūbētur: sed
sūt sicut angelī dñi celo. **D**e re-
surrectione at̄ rā dñi omni nō le-
gib̄is qd dictū est: a dñi dicente
vobis: **E**go sum rā us abrahā:

et dñs ysaac. et dñs iacob. **N**ō
est dñs mortuor̄: sed vivētū.
Et audiētes turbe mirabāt in
doctrina eius. **P**harisei autem
audientes qd silentiū imposu-
isset sadduceis. cōuenēt ī vñū:
et infrogauit eum vñus ex eis
legisdoctor temptās eum. **M**a-
gister. qd ē mandatū magnū
in æge: **A**it illi ih̄us. **D**iliges do-
minū dñi tuū ex toto corde tuo
et in tota anima tua. et in tota mē-
te tua. **H**oc ē maximū. et p̄imū
mandatū. **S**com aut̄ simile ē
hūc. **D**iliges p̄imū tuū sicut
teipm. **I**n hūs duob; mādatis:
vñūsa lex pendit et p̄mete. **L**o-
gregans aut̄ phariseis interro-
gauit eos ih̄us dicens. **Q**uid vo-
bis vīdet de xp̄o cuius filius ē: **D**i-
cūt ei. **D**auid. **A**it illis. **Q**uō er-
go dauid ispr̄am vocat eū do-
minū dicens: dñe dñs dñs me-
o. sed ē a dīcētis meis. **D**onēc
ponā mīmicos tuos. scabidos
pedū tuos: **E**rigo dauid reg-
nare eū dñm: quōd filius eius
est: **E**t memē poterat credere ei
verbū: neq; ansus fuit quisq;
eg illa die eū amplius infrogā-
to: **I**nītūtūs X I re-
mīlocūs est ad turbas. et
ad discipulos suos dicens. **S**u-
p̄ cathedrā mōrse. sedērunt scri-
be et pharisei. **O**mnia ergo q̄
tūq; dīcētū vobis. seruate et fa-

M

site. Scim opa vero eoz nolite facere. Dicunt enim. et non faciunt. Alligant autem onera gravia et importabilia. et imponunt in humeros hominum: digito autem suo nolunt ea mouere. Omnia vero opera sua faciunt. ut videatur ab hominibus. Dilatant enim phylacteria sua: et magnificat fimbrias. Amant autem primos recubitus in tenis. et primas cathedras in sinagogis et salutationes in foro: et vocari ab hominibus rabbii. Nos autem nolite vocari rabbii. Unus est enim magister vester: omnes autem vos fratres estis. Et patrem nolite vocare vobis super fratrem: unus est enim pater vester qui in celis est. Nec vobis enim magister: quia magister vester unus est christus. Qui maior est utramque est minister vester. Qui autem se exaltaverit humiliabitur: et qui se humiliaverit exaltabitur. De autem vobis scribe et pharisei hypocrite: quia clauditis regnum celorum ante homines. Nos autem non intramus: nec intraventes sumus intrare. De vobis scribe et pharisei hypocrite qui comedetis dominum viduas. orationes longas orantes: propter hoc amplius accipieris iudicium. De vobis scribe et pharisei hypocrite: quia circumcidistis mare et aridam. ut faciatis unum proselitum: et cum fuerit factus. fa-

cias eum filium iehenne duplo quam vos. De vobis duces ceci. quod dicatis quicunque iurauerit per templum nichil est: qui autem iurauerit in auro templi debitor est. Scilicet et ceci: quid enim manus est. autem an templum quod sanctificat auctor. Et quicunque iurauerit in altari nichil est. Quicunque autem iurauerit in domo quod est super illud. debet. Ceci. quod enim manus est. dominum. an altare quod significat dominum. Qui ergo iurat in altari: iurat in eo et in omnibus quod super illud sunt. Et quicunque iurauerit in templo: iurat in illo et in eo qui habitat in ipso. Et quod iurat in celo: iurat in throno dei. et in eo qui sedet super eum. De autem vobis scribe et pharisei hypocrite. qui decimatis mentem et anetum et cynamum: et reliquias que graviora sunt legis. iudicium et misericordiam et fidem. Hec oportuit facere. et illa non omittere. Duces ceci excolantes culicem: camelum autem glutieres. De vobis scribe et pharisei hypocrite. quod mundans quod de foris est calidis et parabidis: intus autem pleni estis rapina et inuidia. Pharisee receperunt munda prius quod intus est calidis et parabidis: ut fieri et id quod de foris est mundum. De vobis scribe et pharisei hypocrite. quia similes estis sepulcris de aliis artis. quod a foris

AD BIBL.
UNIVERS.
MONAC.

Mar. Veneray nov 2° Ius 98

Antibes. Pl. 111. 23, 27

Vulgata: Matth. 23, 27